Първа глава

Париж, булевард „Шанз-Елизе“,
един ден след Коледа 1937 г.

Пеги подаде от таксито кожените си ботинки, стъпи на мокрия тротоар пред ъгловата къща и се загърна с палтото от самурена кожа. През мокрия сняг прозорците *на Fouquet's* я обляха в златни тонове, смехът, суингът и гласовете отвътре я караха да побърза. Изпитваше и известна тъга, тъй като това щеше да е една от последните ѝ нощи в Париж – градът, където на младини откри любовта и който сега напускаше в името на новата си страст. Тя нямаше нищо общо с мъжете, а бе подчинена на по-възвишено привличане.

Въпреки приготовленията за заминаване тя с удоволствие прие поканата на Джеймс Джойс за тържествена вечеря. Празненствата на прочутия писател винаги се превръщаха в особено вълнуващи преживявания. Колко се радваше, че това приятелство надживя развода ѝ с Лорънс, защото не би могло да се каже същото и за останалите ѝ познанства.

Пеги бързо прогони мрачните мисли, отвори вратата и отмятайки тежката копринена завеса, се гмурна в топлината на *Fouquet's*. Днес сякаш я очакваше нещо по-различно в достопочтения ресторант, който с типичната си дървена ламперия и червена тапицерия се беше превърнал в любимото място на семейство Джойс. Според Пеги целият този интериор беше твърде викториански. Но такива си бяха обитателите на Британските острови.

Връчи самуреното палто на келнера и огледа панталона си в стил Марлене Дитрих в огледалото с барокова рамка. Помисли си, че вече не е от най-младите, докато сваляше шапката от сплесканата си коса и разглеждаше кръговете под очите си, появили се от грижи и недоспиване, които и най-плътният грим не можеше да прикрие. Но все още беше тук! Изправи се, изпъчи гърди, както ѝ бяха втълпили да прави на уроците по балет. А вече имаше и план! Смахнат, но перфектен план. Защо не ѝ беше хрумнал много по-рано? Нали винаги искаше да прави точно това – да помага на творци и да бъде в тяхната компания. През последните двайсетина години го правеше като съпруга и спътница на забележителни мъже. Но сега, почти на четиридесет, беше време за нов етап в живота ѝ. Щеше да сътвори нещо специално! Място, където хората да се докоснат до изкуството, да го заобичат и да размишляват над него.

Само след по-малко от четири седмици щеше да се случи – беше наела подходящи помещения на първия етаж в *Swinging London*, на улица „Корк Стрийт“ 30. Там тя, Пеги Гугенхайм, щеше да открие първата си галерия, щеше да търгува с произведения на изкуството и съвсем скоро щеше да си създаде отлична репутация в бранша. Тя бе убедена в това! Много скоро щеше да е всепризнатата бизнес дама. Нямаше място за съмнение! Никакво. И никой мъж нямаше да ѝ попречи в начинанието, никога повече. Вече беше голямо момиче и оттук нататък щеше да се фокусира върху работата вместо върху мъжете.

Изпъната като струна, Пеги премина през залата по дебелия червен килим, следвайки келнера. През цигарения дим вечерящото около масите с бели покривки парижко общество насочи вниманието си към нея, когато стана ясно, че се е отправила към компанията от забележителни гости на великия писател.

– Пеги! – Джеймс Джойс се изправи, прегърна я и я целуна, очилата с никелови рамки се смъкнаха от носа му и той ги намести. Беше облечен с ирландска жилетка, наследена от дядо му, както гордо ѝ съобщи, когато Пеги обърна внимание на особената шевица. Нора ѝ помаха да седне до нея. От колко време бяха женени двамата? Пеги беше забравила. Но те бяха неразделни още от първата си среща през 1923 г. в онази ужасяваща вила във Вилервил, с ваната в мазето, която Лорънс беше наел за нея след раждането на Синдбад. Те бяха неразделни по начин, по който Пеги и Лорънс никога не са били. Освен на дългото сватбено пътешествие, когато посетиха Капри, Египет и Израел. Но близост по време на сватбеното пътешествие се постига лесно. Осем години по-късно бе дошъл моментът да се освободят от този брак, от тази маниакална изпепеляваща любов. Това бе закъсняло, но правилно решение, повтори си Пеги. Лорънс я дари с две прекрасни деца, безспорно, и тя в никакъв случай не би се отказала от тях. В началото на брака им той я плени с русите си коси, с младежкия тен и чара си, въведе я в артистичното парижко общество. Но когато кариерата му забуксува и той ставаше все по-изнервен, когато надделяха ритниците, ударите и гневните изблици, тя взе единственото правилно решение и го напусна. За жалост разводът ѝ коства твърде много, а отразяването му в пресата беше мъчително. И разделиха децата: Синдбад – при Лорънс, а Пегийн – при нея. Добре, че успяха да ги опазят от грозните сцени, защото по това време по-голямата част от живота на децата и без това преминаваше в интернатите. Не, нямаше друга възможност. Трябваше да се освободи най-после. Трябваше да спаси достойнството, а може би и живота си.

Пеги изтласка тъжните спомени от съзнанието си и се насили да се усмихне, сядайки до Нора, която както винаги изглеждаше обикновена и леко недодялана. Дори яркочервеното червило на безволевата ѝ уста и черната боя в разбърканата ѝ коса не можеха да променят този факт. Не проумяваше как тази жена е прототипът за най-известния женски образ на Джойс – Моли Блум. Нора веднага започна да говори за последната стихосбирка на Джеймс, излязла тази година. Джеймс я прекъсна, вдигайки чаша:

– За тази вечер, която можем да прекараме мирно с приятели, въпреки че светът около нас полудява. Докато можем, нека пием: За любовта, за словото, за Париж!

– За любовта, за словото, за Париж! – възгласиха десетте гърла около масата, които явно бяха пресъхнали. Всеки пресуши чашата си шампанско.

От грамофона звучеше Фред Астер с *„They Can`t Take That Away From Me“* и Пеги се зае да оглежда и останалите гости. Познаваше семейство Мартин. Мили хора, с които двамата с Лорънс бяха почивали на Лазурния бряг. Но кой беше този? Точно срещу нея? Младият мъж около трийсетте ѝ се струваше познат. Беше мършав и доста висок, доколкото Пеги можеше да прецени, виждайки го седнал. Евтиният му френски костюм беше развлечен и протрит на лактите, но мъжът го носеше с елегантността на маркиз от някоя отминала епоха. Беше усмирил буйната си черна коса явно с помощта на захаросана вода. Сините очи над острия нос се подаваха тъжно от необичайно зрялото

за годините му лице. Погледът му беше отправен в далечината, а мислите му, изглежда, бяха заети със сериозни неща, във всеки случай – не с менюто, което държеше в ръка.

– Пеги, сигурно познаваш нашия приятел Сам – рече Нора, забелязвайки интереса ѝ. – Самюъл Бекет, добър познат и литературен сътрудник на Джеймс. Мисля, че вече сте се срещали.

Пеги кимна към мъжа и си припомни. Младият човек извършваше предпечатни коректури за Джойс и се грижеше за кореспонденцията му. Беше чувала за него, а преди десетина години той беше на партито им с Лорънс на авеню „Риел“ като част от антуража на Джойс. Тогава беше почти дете, за бога! Затова не го беше възприела като мъж. Но сега! Мили боже! Как се е облегнал, запалил цигара, сякаш случващото се изобщо не го вълнува. Внушително!

– Какво става с изкуството? – попита Нора, след като затвори менюто.

Въпросът, разбира се, не беше зададен сериозно. Засега никой не знаеше за плановете на Пеги. Нора се интересуваше от случващото се в живота ѝ от чиста учтивост, ако не и от съжаление. Каква година бе преживяла! Не само че още страдаше от развода и раздялата със сина си, ами и майка ѝ почина през ноември. Категорично отхвърли спомена за хората в черно на погребението в Ню Йорк, откъдето току-що се бе върнала. Майка ѝ наджива баща ѝ с двайсет и пет години. Пеги потръпна при мисълта за необичайните обстоятелства около смъртта му, парализирала семейството за години наред. Бързо грабна чаша шампанско и отпи от пенливата течност. Не беше ли време за по-щастливи събития?

– Пеги, какво мислите, че прави една жена щастлива? – Джеймс внезапно прекъсна мислите ѝ сякаш ги беше прочел. – Децата, дрехите, колите или мъжете? – Вече сам се забавляваше на шегата си. Но не я беше изрекъл съвсем лекомислено.

– Моментите в живота ѝ, когато тя е в пълна хармония със себе си и с решенията си – светкавично отвърна Пеги и постави празната чаша върху покривката.

Едва доловима усмивка премина по тъжното лице насреща ѝ. Едва доловима, но Пеги я забеляза.

– Тази година взехте ли решения, които ще ви донесат щастие? – продължи с въпросите Джойс.

Пеги кимна:

– Едно много важно решение. През януари ще открия галерия за модерно изкуство в Лондон. – Извади цигара от кутията от слонова кост и изчака Джойс да ѝ я запали.

– В Лондон? Колко депримиращо! – отсече Нора. – И при това съвсем сама?

– Какво имате предвид? – Пеги повдигна вежди и издуха дима. Надяваше се Нора да не е имала предвид това, което каза.

– Ами вие, като жена?

Естествено, че това е имала предвид. Нора наистина беше толкова недодялана, колкото изглеждаше.

– Това не би трябвало да е пречка в днешно време – отвърна Пеги.